

University of Groningen

Dubbelzinnigheid rond het openbaar belang

Munneke, S.A.J.

Published in:
De Gemeentestem

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2017

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Munneke, S. A. J. (2017). Dubbelzinnigheid rond het openbaar belang. *De Gemeentestem*, 2017(7455), 423. Artikel Gst. 2017/78.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Dubbelzinnigheid rond het openbaar belang

Gst. 2017/78

Redactioneel

De wetgever heeft in de Gemeentewet op een aantal plaatsen de uitdrukking 'openbaar belang' gebruikt. In twaalf verschillende artikelen komen deze woorden voor, soms zelfs in meerdere leden. Vaak wordt het begrip gebruikt in de context van het (niet) verstrekken of (niet) openbaar maken van informatie. Het meest bekend zijn de artikelen 169 en 180 Gemeentewet waarin is vastgelegd dat de door een of meer raadsleden gevraagde inlichtingen door (de leden van) het college respectievelijk de burgemeester niet worden gegeven wanneer het verstrekken daarvan in strijd is met het openbaar belang. In het verlengde daarvan formuleert artikel 155e Gemw in de context van de raadsenquête dat de daar genoemde verplichting tot het geven van inlichtingen eveneens wijkt als het verstrekken van die inlichtingen in strijd is met het openbaar belang. 'Strijd met het openbaar belang' is in elk van deze gevallen dus steeds de grondslag om de raad (enquêtecommissie) bepaalde informatie te onthouden. Ook een aantal artikelen waarin is bepaald dat kennisgeving van besluiten van het college of de burgemeester aan leden van de raad wegens strijd met het openbaar belang geweigerd kan worden, past in deze lijn. Uit de aard van de zaak vloeit voort dat hiervoor steeds zwaarwegende redenen zullen moeten bestaan.

Van een andere orde is het gebruik van het begrip openbaar belang in de artikelen 23 lid 5 en 60 lid 3 Gemw. In die bepalingen valt te lezen dat de openbaarmaking van besluitenlijsten wegens strijd met het openbaar belang achterwege kan blijven. Openbaarmaking is iets anders dan inlichtingenverstrekking.

Twee vragen dringen zich nu op: 1. wat moet inhoudelijk onder die vage term 'openbaar belang' worden verstaan?; en 2. betekent het begrip in al deze artikelen hetzelfde? Op die eerste vraag is geen goed antwoord mogelijk. Een uitputtend lijstje van materiële belangen blijkt niet te geven en pogingen daartoe stranden dan ook steeds. Belangrijk is vooral dat een belangenafweging plaats moet vinden, waarbij tegenover het zwaarwegende democratische belang van openbaarheid of kennisneming door de raad alleen een nog zwaarderwegend belang inbreuken op die democratische rechten kan rechtvaardigen. Welk belang dat is, is moeilijk in concreto vooraf vast te stellen.

Maar juist in het licht van die inhoudelijke onbepaaldheid is het onbevredigend dat de term ook nog voor verschillende typen belangenafwegingen wordt gebruikt, en in verschillende bepalingen dus een verschillende betekenis kan hebben. De vraag of de raad informatie niet krijgt, is een geheel andere dan de vraag of openbaarmaking van die informatie kan worden geweigerd. In het eerste geval kan de raad de juistheid van de inlichtingenweigering inhoudelijk niet beoordelen, maar bij beperkingen van de openbaarheid kan hij dat (achter gesloten deuren) wel. Het verdient mijns inziens dan ook aanbeveling de aard van de inlichtingenrelatie steeds in ogenschouw te nemen. Het zou duidelijker zijn het begrip 'strijd met het openbaar belang' te reserveren voor inlichtingenweigeringen tussen college of burgemeester en de raad. Voor beperkingen van openbaarheid zou de term niet gebruikt moeten worden, maar zou bij de belangen uit artikel 10 WOB 1992 aangesloten kunnen worden, zoals de Gemeentewet ook elders doet.